

VEILIGHEIDSREGIO GRONINGEN

Aan de raden van de gemeenten in de provincie Groningen

Sontweg 10
9723 AT Groningen
Postbus 66
9700 AB Groningen
T: 088 162 5000
E: info@vrgroningen.nl
W: www.veiligheidsregiogroningen.nl
W: www.brandweer.nl/groningen

Datum	22 april 2020	Onze referentie	Z/20/034394/71358
Aantal bijlagen	-	Uw referentie	
Behandeld door	M. Roesink	Sector/dienst	Directie
Telefoon	088 162 46 08	Team	
E-mail	michiel.roesink@vrgroningen.nl		

Onderwerp Tweede informatiebrief raden GRIP-4 Corona VRG

Geachte raad,

Op 24 maart jongstleden heb ik u per brief (referentie: Z/20/034394) geïnformeerd over de opschaling (GRIP-4) in Groningen met betrekking tot de coronacrisis en de maatregelen die ik als voorzitter van de veiligheidsregio, met de bevoegdheden die aan mij zijn toebedeeld, in nauwe samenspraak met mijn collega-voorzitters van andere veiligheidsregio's, heb genomen.

Met de brief van 24 maart 2020 bent u geïnformeerd over de gebeurtenissen die ervoor zorgden dat in het gehele land nu een GRIP-4 situatie van kracht is. Hierbij is tevens toelichting gegeven op de verdeling van bevoegdheden en over de wijze waarop verantwoording hierover aan u als gemeenteraad dient te worden afgelegd. Na afloop draag ik zorg voor deze verantwoording over het geheel aan maatregelen en zal er ook meer ruimte zijn om hierover met u in gesprek te gaan en in te gaan op alle schriftelijke dan wel mondelinge vragen. Het kader voor deze verantwoording is geregeld in artikel 40 van de Wet veiligheidsregio's (Wvr).

Met voorliggende tweede informatiebrief wordt u nu wederom tussentijds geïnformeerd over de maatregelen die in de afgelopen maand zijn getroffen en de handhaving hiervan.

Huidige situatie opschaling crisisorganisatie

De formele opschaling van de crisisorganisatie is ten opzichte van de situatie op 24 maart 2020 ongewijzigd. De Ministeriële Commissie Crisisbeheersing (MCCb), waarin de diverse departementen zijn vertegenwoordigd, functioneert onder leiding van de Minister-President. De 25 veiligheidsregio's zijn alle momenteel nog opgeschaald in GRIP-4 en de voorzitters van de veiligheidsregio's komen met enige regelmaat bijeen in het Veiligheidsberaad om invulling te geven aan de instructies en aanwijzingen die door de ministers (m.n. de Minister van VWS) worden afgekondigd. Ook dient het Veiligheidsberaad als gesprekspartner van de ministers om te proberen zoveel mogelijk een eenduidig beleid in Nederland te hanteren.

In Veiligheidsregio Groningen is een Regionaal Beleidsteam (RBT) ingericht. De burgemeesters van alle Groninger gemeenten komen hierin bijeen, samen met de functionarissen van de diverse noodzakelijke organisaties.

Hierbij wordt een onderscheid gemaakt tussen een groot RBT en een klein RBT¹. Het klein RBT vergaderde in de eerste weken dagelijks. Inmiddels gebeurt dit 2 à 3 keer per week. Het groot RBT vergadert met een lagere frequentie, voornamelijk afhankelijk van de urgentie.

Aangepaste noodverordening

Op 23 maart 2020 heeft het MCCb verscherpte maatregelen afgekondigd. Deze maatregelen laten zich samenvatten met de term 'intelligente lockdown'. Deze werd in eerste instantie aangekondigd voor de periode tot en met 28 april 2020². Tijdens de persconferentie van het MCCb van 21 april 2020 is aangekondigd dat deze periode – met enkele inhoudelijke aanpassingen - wordt verlengd tot en met 19 mei 2020.

De maatregelen van het MCCb van 23 maart 2020 zijn omgezet in een aanwijzing aan de veiligheidsregio's en zijn vervolgens geformaliseerd in regionale noodverordeningen. Vanuit het land is (in afstemming door MCCb, Politie, OM en het Veiligheidsberaad) gezorgd voor een model-noodverordening, zodat in de uitwerking en invulling niet teveel regionale verschillen bestaan. Het duurde echter enige dagen voordat dit model is verstrekt, waardoor de aangepaste noodverordening in Groningen pas op 27 maart 2020 bekend kon worden gemaakt en daarmee van kracht werd.

De situatie in Nederland met betrekking tot het aantal besmettingen en de regionale verschillen lopen uiteen; het noorden en zuiden en westen van Nederland verschillen op dat gebied aanzienlijk. Daarom is in Noord-Nederlands verband met de Veiligheidsregio's Drenthe en Fryslân nadere afstemming geweest over de aangereikte model-noodverordening. Specifiek voor maatregelen ten aanzien van recreatiegebieden (sanitaire voorzieningen) en ten aanzien van markten is maatwerk toegepast dat beter past bij de situatie in het noorden. Daarna zijn de noodverordeningen in de drie noordelijke regio's vastgesteld en bekend gemaakt.

Handhaving en toezicht

De verordening van 27 maart 2020 betekende ook dat we in de regio extra moesten inzetten op een duidelijk en concreet handhavingsbeleid. Dit is gedaan door het verzorgen van richtlijnen ten behoeve van toezicht en handhaving. Er is hiertoe een handhavingskader opgesteld, alsmede een bejegeningprofiel, waarmee zowel gemeentelijke ambtenaren als politiefunctionarissen handvatten werd geboden.

Door het opstellen van deze richtlijnen ten aanzien van handhaving en toezicht bleek tevens dat de noodverordening niet geheel voldeed. Om die reden is deze op een enkel onderdeel aangescherpt en is op 2 april 2020 de laatste aangepaste noodverordening van kracht verklaard. De noodverordeningen zijn steeds gepubliceerd op de website van Veiligheidsregio Groningen.

Paasweekend

Evident is dat het verloop van de verspreiding van het coronavirus sterk verbonden was en is met het gedrag van het publiek, van onze inwoners en in andere provincies. In mijn brief van 24 maart 2020 heb ik reeds het belang hiervan aangegeven.

Een spannende graadmeter hiertoe was het paasweekend van 10 t/m 13 april. Trokken de Groningers er massaal op uit? Bezochten anderen onze provincie, uit Nederland, maar ook uit Duitsland? Of was men verstandig en hield men nog even vol, zoals gevraagd?

¹ Het groot RBT bestaat uit de burgemeesters van alle Groninger gemeenten. In het klein RBT hebben de voorzitter en de plaatsvervangend voorzitter (de burgemeester van Pekela) zitting.

² De eerder afgekondigde maatregelen ten aanzien van het verbieden van evenementen tot juni 2020 bleven daarmee van kracht. Tijdens de persconferentie van 21 april 2020 is aangekondigd dat deze periode wordt verlengd tot 1 september 2020.

In tegenstelling tot de te grote drukte op de pier bij Lauwersoog in de week ervoor is het paasweekend, mede door gerichte communicatie, naar tevredenheid verlopen. We kunnen oprecht de complimenten hiervoor overbrengen op onze inwoners door de wijze waarop zij invulling gaven aan de opgelegde maatregelen.

Rust versus topdrukte

Ook na het paasweekend bleven de maatregelen uiteraard van kracht. Het was de afgelopen weken een kwestie van volhouden, in ieder geval tot en met 28 april³. Dit waren weken waarin het prachtig weer was en vele inwoners ook rust namen, in de tuin of heel af en toe tijdens een mooie wandeling. De helderblauwe lucht zonder witte strepen is karakteristiek voor de rust in onze provincie.

Echter, tegenover deze rust staat ook de buitengewone operatie die al wekenlang 24/7 plaats vindt in de ziekenhuizen, op de IC-afdelingen en in overige zorglocaties. Er is niet alleen vanuit mij, maar ook vanuit onze inwoners terecht heel veel waardering voor de inzet van al deze zorgmedewerkers.

Maatschappelijke effecten

De huidige situatie kent veel negatieve effecten. Dit zijn effecten op bijvoorbeeld de economie voor vele bedrijven en ZZP-ers in onze provincie. Ook legt de inzet in de ziekenhuizen haar beslag op de electieve zorg, zoals bijvoorbeeld operaties die nu uitgesteld moeten worden. Daarnaast heeft het feit dat vele gezinnen nu dagelijks samen thuis zitten ook negatieve effecten, leidend tot bijvoorbeeld toenemende spanningen binnenshuis. Wat betreft de maatschappelijke effecten is door VRG op 1 april 2020 een project gestart om deze te monitoren. In samenwerking met de Rijksuniversiteit Groningen wordt in beeld gebracht welke maatschappelijke effecten in welke mate bestaan, zodat hier ook de juiste maatregelen voor getroffen kunnen worden in afstemming met reguliere partijen. Alles overigens in nauwe afstemming op en in samenhang met de landelijke regelingen die geboden worden. De korte lijnen die we kennen en het brede netwerk dat we ontleen aan het gaswinningsdossier helpen hierbij.

Persconferentie MCCb 21 april

Afgelopen dinsdag heeft het MCCb de nieuwe termijnen en bijbehorende maatregelen aangekondigd. De termijn van de intelligente lockdown is verlengd tot en met 19 mei 2020. Op het gebied van het (basis)onderwijs, alsmede met voorzichtige sportactiviteiten voor kinderen en jongeren, zijn enkele versoepelingen gesteld. Voor gemeenten is in deze context van belang dat zij worden opgeroepen na te denken in hoeverre ook jeugd hierbij betrokken kan worden die niet lid is van een sportclub.

Vanuit Groningen is ook het voornemen om aan te sluiten bij de campagne 'SLIMMER CHILLEN = CORONA KILLEN'. Deze campagne, waar diverse veiligheidsregio's zich al bij hebben aangesloten is speciaal gericht op studenten en jongeren en heeft als doel om hen uit te dagen om (alleen of samen) slimmer te chillen, met inachtneming van alle beperkende maatregelen vanwege het coronavirus.

De maatregelen met betrekking tot evenementen zijn verlengd tot 1 september 2020. Dit heeft uiteraard grote gevolgen, die in de komende dagen nader uitgewerkt moeten worden voor de evenementen in de provincie Groningen.

De gevolgen van de maatregelen worden in beeld gebracht en waar mogelijk worden scholen, instanties, organisatoren van evenementen en bedrijfsleven actief benaderd om hen handelingsperspectieven te bieden.

³ En voor zover bekend na de persconferentie van het MCCb van 21 april 2020 tot en met 19 mei 2020.

De maatregelen van het MCCb leiden tot aanwijzingen van de ministers. In Groningen bekijken wij in de komende dagen, gezamenlijk met de Veiligheidsregio's Drenthe en Fryslân, op welke wijze deze worden vertaald in (nood)maatregelen.

Voorbereiden van een geleidelijke herstart en de transitiestrategie

Na de periode van volhouden volgt op een gegeven moment toch ook een geleidelijke herstart. De grote vraag voor iedereen blijft hoe lang het nog duurt voordat de getroffen (nood)maatregelen kunnen worden afgezwakt, in welke fasering dat gebeurt en op welke wijze we langzamerhand weer terug kunnen gaan naar een 'nieuw normaal'. Het uitgangspunt, dat ook de Minister-President tijdens de persconferentie van 21 april 2020 benoemde, blijft dat gezondheid het alles bepalende criterium is.

Momenteel wordt in Groningen reeds gewerkt aan het plan van aanpak nazorg en herstel ter ondersteuning van de gemeenten. Zodra de situatie het namelijk weer toelaat, en er geen gebruik meer gemaakt hoeft te worden van de bevoegdheden van de voorzitter VRG (conform art 39 Wvr), dienen gemeenten weer zelf invulling te geven aan de effecten die deze crisis heeft gekend. Momenteel wordt in kaart gebracht welke punten op dat moment nadrukkelijk aandacht behoeven ook al is het momenteel nog ongewis wanneer dit moment zal zijn.

Binnen VRG worden parallel hieraan reeds de voorbereidingen getroffen voor het opstellen van een lerende evaluatie, worden eventuele gemaakte kosten in beeld gebracht en worden de voorbereidingen getroffen om na afschaling de verantwoording aan de raden te verzorgen.

Op Rijksniveau wordt een transitiestrategie ontwikkeld die voornamelijk rekening houdt met de toekomstige mogelijkheid van verspreiding of opleving van het coronavirus, als ook met de effecten die deze zullen hebben op de maatschappij. Het succes van deze strategie is deels afhankelijk van de ontwikkeling van een preventief vaccin, waarvan wordt verwacht dat het nog enige tijd kan duren voordat dit beschikbaar komt. Het blijft daarnaast onverkort sterk afhankelijk van het gedrag van het publiek en op de wijze waarop we ook in Groningen invulling zullen geven aan de 'anderhalvemetersamenleving'.

Over de termijnen om hiertoe te komen en over de noodmaatregelen die hiervoor noodzakelijk zijn, is op dit moment nog niet voldoende bekend. In de week voor 19 mei 2020 wordt door het MCCb hierover meer duidelijkheid gegeven.

Ik hoop u hierover daarom ook in een volgende raadsbrief meer informatie te kunnen geven.

Voor nu wens ik u wederom veel wijsheid toe en hoop en verwacht dat we gezamenlijk op een goede manier uit deze gezondheids crisis kunnen herstellen.

Koen Schuiling
Voorzitter Veiligheidsregio Groningen

Deze brief is in afschrift verzonden aan:

- Colleges van Burgemeester en Wethouders van de Groninger Gemeenten
- de Commissaris van de Koning in de provincie Groningen
- College van Gedeputeerde Staten van de provincie Groningen
- voorzitters waterschappen Noorderzijlvest, Hunze en Aa's en Wetterskip Fryslân
- hoofdofficier van Justitie